

- א) ונקמן מן: ט) נעים פ"ג מ"ד ופ"ט מ"א, א) נוספת דענעס פ"ג ר"ב: ד) ג"ל ותנן: ב) נעים פ"ט מ"א ט"ז, דענעס פ"ג [ה"ב], ו) נוספת פ"ה, ז) מוספתא דענעס פ"ג [ה"ב], ח) נוספת רש"י, ט) ג"ל מ"ז ג"מ, י) ש"ן לע"ז, י"א) ג"ל דפלט, י"ב) נש"ע מ"ג ע"ז: ד"ה אמרן.

מוסף רש"י

חידודה קודם לליבונוה. קודם שחייה הקימן גליצון הוא נחקר בחידוה (לקמן י"ז). ברמזן. אפר רומח (פסחים ע"ה). בגפסית. מין סיד הוא (ס"ח).

רבינו גרשום

שניה עכשיו כואב לו ביותר והוא מרצה בדם עולה כי אולי לרבר מצוה. לא בצע על פורסה כלומר לא היה נחנה: ל"ק סבן שחרו באור עד שהיה ארום. חידודה קודם לליבונוה כלומר מחמת חידוד נשחטת לא מחמת האור שוו ליבן: מטמאין בשבוע אחד כלומר דבשניהם תיבוי והסגורו שבעת ימים שנאמר בשתי סימנים בשער לבן ובפסיון כלומר דבשניהם כתוב אם פשה תפשה והנה נתפך שער לבן בבהרת אלא למה תחליקם זו מזה כלומר עכשיו ששריה יש דין אחד לומר שאין מצטרפין זה עם זה שאם היה תפך גירס שחין וחצי גרים (בתרא [מכור] אין מצטרפין: ליקה בעץ או באבן כלומר לאיתווי אבר מעיקרו כלומי כשחובתין אבר מעקרו הכי הוא ביותר והוא שחין. ואי וזו מכוה [בנה] ברמזן באפר עם גחלים דקים בסיד רוחת כשעשויי חסידים הוא כמה ימים לאחר שיעורו. כנסתין רוחת פסולת הברול שהנפח משליך מכיריהו וכל דבר הבא מחמת האור כגון אלו זו מכוה. ותניא אם שחין קודם למכוה כלומר שאם היה שחין עליו והיה מוטב כי ימים או ג' ואח"כ בא על השחין מכוה ביטל מכוה את השחין ומתחיל ימי הסגורו והכא הכי דמי כגון דהיה חצי גרים וכו' כלומר מאי חבטת קודם כלומר המכה לאיתווי שחין ואתי חבטת והיינו שחין ואתי חבטת כלומר הלבון והיינו מכוה ומבטל ליה לחבטת כמו דלא היה שם כלל עכשיו היה ליה שחין ומכוה ולא מצטרף או ירלא חבטת קודם ואתי חבטת ומבטלי להבאל והיה ליה חבטת ושחין ומצטרפין: ת"ש דאמר וירא ליבן סבן ושחט כו' אלמא חבטת קדים וכך הכא חבטת קדים ואתי חבטת

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

ה.

**עין משפט
נר מצוה**

לח א מיי פ"א מהלכות שחיטה הלכה ככ סמג עשין פט טושי"ע י"ד סימן ט: לח ב מיי פ"ה מהלכות טומאת נרעת הלכה ד: ג [מיי] שם הלכה ה: [מ] ד ה מיי שם הלכה ה: מא ו מיי שם הלכה ו: מב ז ח ט מיי שם הלכה ז: מג י כ מיי פ"ז מהלכות ע"ז הלכה יט סמג לזרון מה טושי"ע י"ד סימן י סעיף א [וסומן קמז סעיף ז]:

ענין רש"י

פרי"ט. נוקב.

שיטה מקובצת

א) ואין נוגע בסיומן אלא חידודו של סכין: ב) והכה בו מכה בכח כצ"ל: ג) אין מצטרפין לדונו צרעת אלא טהור הוא הס"ד: ד) ליקה באבן שחרו האבן בכח אפי' כצ"ל: ה) והנך אותו חצי גרים ונשחט: ו) לענין בעיין לדגלי דחבתי לן: ז) ואתי חבל שבא אחרון ומבטל: ח) ודיקיימי לשלחן דורון ג"ב כ"י ג"א והיה מקיימן לשלחן וכו': ט) דבעו הסגר שנית ו"ל דה"ג קאמר:

רבינו גרשום

לחבטת והיה ליה שחין ומכוה ואין מצטרפין לא חידוד שאני ומשום הכי אמרינן דחבטת קדים אבל התם אמרינן דהבאל קדים ואתי חבטת ומבטל והיה ליה שחין ושחין ועיינן שואל אני שאלתי דלא יכילינן למילף מהכא. ת"ש ליבן שפוד והכה בו כו' אלמא חבטת קדים ודענין זה מזה התם נמי בריריה מיברו דהיינו חידוד כלומר בדין הכא דחבטת קדים ודענין אותו בשפוד ומשום הכי אמרינן דהכא דחבטת קדים אבל התם לא אמרינן דחבטת קדים אלא הבאל ואתי חבטת ומבטל להבאל והיה ליה שחין ושחין ועיינן לא יכילינן למילף מהכא: סכין של ע"ז מותר לשחוט בה. מפני שמקלקל: ואסור לחתוך בה בשיר. מפני שמתקן: פעמים שהשוחט אסור במטובנת. כלומר דמתקן הוא: באטמי דקיימי לקורבנא ולומר דהוי רוצה ליתגס ואינו רוצה שיתחבטו איברים [אברין] עכשיו כשיחבטם מקלקל הוא: ותיפוק לי משום שמוניות דאיסורא אסור לשחוט ב) בהמה אחרת ולא משום דאסור לחתוך בה בשיר דמתקן. לא בסכין חדש כלומר שאינו

והיא איכא צדדין. משמע מכאן שאם צשעת שחיטה ניקב הושת כנגד מה ששחט טריפה דהכא הוה צעי למיסקר משום לדדין אי לאו משום דמרווח רווח: **במשמאיהם בשבוע אחד בשני** סימנים בשער לבן ובפסיון. כך דינו דכסוף שזבע ראשון מטמא אם פשה או אפי' לא פשה מטמא כי איכא שעב לבן וכן בתחלה מטמא בשער לבן אבל כסוף שזבע אם אין שער לבן ולא פשה אע"ג דעמד צעיניו ולא כהה טהור אבל שער נגעים צעי הסגר פעם שנית והלשון קלת קשה דלא הוה ליה למימר מטמאים אלא מטמאים שאין כן צשאר נגעים דצעו הסגר ווי"ל דה"ג קאמר מטמא בשער לבן ובפסיון דוקא אבל אי אין שער לבן ולא פשה אע"ג דלא כהה טהור: **בחמיו טבריא וכו'** דבר שרץ בא מחמת האור. אפילו רבי יוסי דחשיב ליה צ"כ כירה (שבת דף נ"ט.) מולדת האור משום דמיחלפא אפייתחא דגיהנס שמא כלן היה מודה לדון משום שחין ולא משום מכוה כיון דהאי אור צדי שמים: **מותר לשחוט בה מקלקל הוא.** אע"ג דכסוף פרק אלו דברים צפסחים (דף ע"ג.) מחייב לענין שבת גבי שוחט צשבת צנוח לעצומת כוכבים משום תיקון כל דהו דתקן להויזא מידי אכר מן החי שאני שבת דמלאכת מחשבת אסרה מורה ומשום שלכך נתיקון אע"פ שקלקולו יתר על תקונו אבל לענין נהנה מעצומת כוכבים לא חשיב הגנאה כיון שקלקולו יתר על תקונו: **שלא לבנה באור.** הא דמתן כסוף מסכת ע"ז (דף ע"ה.) סכין שפה צקרקע והיא טהורה דסגי צנעילא צקרקע עשר פעמים ולא צעי ליצון היינו לחתוך זה זונן כדאמר התם צגמרל והכא דמוקי לה כשליטנה צבור כדי לישב אפילו יהא צית השחיטה רומח ומימה דמשמע הכא צדעי ליצון וכן משמע נמי התם צתוספתא בשפוד ומשום הכי אמרינן דהכא דחבטת קדים אבל התם לא אמרינן דחבטת קדים אלא הבאל ואתי חבטת ומבטל להבאל והיה ליה שחין ושחין ועיינן לא יכילינן למילף מהכא: סכין של ע"ז מותר לשחוט בה. מפני שמקלקל: ואסור לחתוך בה בשיר. מפני שמתקן: פעמים שהשוחט אסור במטובנת. כלומר דמתקן הוא: באטמי דקיימי לקורבנא ולומר דהוי רוצה ליתגס ואינו רוצה שיתחבטו איברים [אברין] עכשיו כשיחבטם מקלקל הוא: ותיפוק לי משום שמוניות דאיסורא אסור לשחוט ב) בהמה אחרת ולא משום דאסור לחתוך בה בשיר דמתקן. לא בסכין חדש כלומר שאינו

ליצן. צבור. צלשון חכמים נקרא ליצון וצלשון הלועזים קורין בצלמותי: **שחיטתו כשרה.** ולא אמר שריפה היא זו ולא שחיטה: **חידודה קודם לליבונוה.** מקדים וממחר לחתוך קודם שחיהו הצהמה מן האור: **והאיכא לדדין.** דסכין כשנכנס לתוך החתך קודם שמשחט רוצ הסימנים היא שורפת את שחיטה שהרי ושת נקובתו צמשהו ליערף ושריפה נקבצ הוא: **מירווח רווח.** מותרצ החתך מלדי הסכין מכלן ומכלן ואין נוגע מסימנן אלא חידודו של סכין: **והכה זו.** שאת האדם מכה צנת: **משום שחין נדון.** לענין נגעים דמפריש לקמן. שחין צא ע"ז חוס שמתחמם מחמת כח ההכאה ומכוה צאה מחמת האור והכא דליכא תרווייהו צהי מינייהו דייענין ליה: **למאי נפקא מינה.** צאהו דבר חלוק דין מכוה משחין דמיצעי לך: **מטמאים צשזעו אחד צשני סימנים צשער לבן ובפסיון.** שאין צפן הסגר שני כמו שכתוב (ויקרא יג) צשאלת ובצפתת צ' הסגרות שאם עמד צעיניו ולא פשה שזעו ראשון מסגיר אותו צשניה שמא יפשה ויחליטנו אבל צשחין ומכוה לא נאמר אלא הסגר אחד ואם עמד צעיניו צשזעו ראשון שוב אין מסגירו לטמאו אלא פוטרו והולך: **צשני סימנין.** הן דמפריש: **שער לבן ובפסיון.** אם פשה ולא כנתק שסימן טומאתו צשער נהוב: **ולמה חלקו נכסות.** צשתי פסיות ופירש משפט כל אחת זה ולא צירפס יחד שהרי משפטן שזה והיה לו לכתוב כי יהיה צו צעורו שחין או מכוה: **שאין מצטרפין זה עם זה.** לשיעור נגע כגרים חצי פול שאם עלה צו חצי גרים מחמת חוס מכה שלל ע"י האור וחצי גרים אצלה ע"י כויית האור אין מצטרפין א: **שחין.** לשון חמימות כמו (וימא דף נ"ג.) שנה שמונה ודלמתרגס יונתן חמומי ראימי אור שחינית (שעיה מד): **לקה צצנן.** הכהו צצנכ צצנן אפילו צלא חצורה דכל מכה מתחמם הצצר מיד ע"י ההכאה: **צגפס.** שטמנין ירו צפסולת של ימים והוא חס מאד מליציו ונכוה: **אכר מעיקרו.** ממקום שעוקרים ועפרת והוא חס: **גחלת.** פחם שלל צכה: **רמזן.** אפר חס וכך שמו צלשון ערבי: **גפסיה.** מין סיד ושורפין אותו כמין סיד: **וסניא שחין ומכוה וי'** כולה הן מתנייתא מנצטרכי הכא לפירושי מאי תיציני לן דהא צעיא דלעיל הכי איציעאל לן ליצון שפוד והכה צו חייה הצל קודם לצל הצל המכה או הצל האור ונפקא מינה לכדתניא דהולכין אחר האחרון דתניא שחין ומכוה צמקום אחד צזאתו מקום שלקה צראשון לקה צשני צזאתו גרים עלמו: **ציעול אחרון אם הראשון.** ונפקא מינה לענין צירוף שאם היה צו חצי גרים שחין ולקה צבור צזאתו חצי גרים נהפך אותו א) גרים ונעשה מכוה ואם חזר ולקה לאחר זמן אצל מכוה זו שלל ע"י האור ונולד צו חצי גרים שחין אחר ונעשה שלל אין מצטרף עם הראשון וטהור והשתא אהני ליה ציעול שאילו לא ציעול חצי גרים הראשון היה זה מצטרף עמו: **והכה ה"ד.** לענין צעיא דלעיל והיכי מתצעי לן: **וליצון שפוד והכה זו.** וצעהכאה זו יש תורת שחין ותורת מכוה ואיציעאל לן הי קדים ואתי דליתי צתרא ונצטליה: **חבטת קדים.** כח ההכאה קדים להרע לו לאדם והוי שחין ואתי הצל והאור אחרון ומצטל ליה וה"ל מכוה ולא מצטרף צהדיה חצי גרים קמא דה"ל שחין ומכוה: **חידוד שאני.** דמתוך שהוא חד אין הצל האור שבו חוק ותמיכתו קדם להצלו: **אלמא חבטת קדים.** ואתי הצלל ומצטל ליה: **דברוייה מצרו.** שלל הכהו צצנן אלא דקרו ואין כאן חבטת אלא הצל הצל דליכא חבטת אימא דהא הוה צתרא ומצטל הצלל: **מצרו.** פוי"ט צלע"ז: **של עצומת כוכבים.** שמשמשים זה קרצנות של עצומת כוכבים ואסורה צגנאה כדאמרין צמסכת ע"ז (דף נ"ה.) אצד תאצדון את כל המקומות [דברים יצ] בכלים ששמשו לעצומת כוכבים הכתוב מדבר: **מקלקל הוא.** ואין זו הגנאה צשחייה הוי דמיה מרוצין מלאחר שחיטה צשחייה היא עומדת לג' דברים לגדל ולדות ולחרישה ולאצילה: **לחסוך.** מתקן הוא דכיון דשחטה להכי קיימא: **צמוסונגס.** דהוי מתקן והוי הגנאה שאם לא ישחטנה תמות: **צאטמי דקיימי לקורבנא.** תחיים טובים ירך וכתף וחזה ודיקיימי לשלחן דורון לאדם משבו וזה שחתך הפסידן: **וסיפוק ליה.** אף על גב דהוא מקלקל אסור לחתוך משום שמוניות דאיסורא דנצלות שצנצלו צסכין: **חדשה**

א) נראה דצ"ל אסור לשחוט וס גס לחתוך זה צצר צנצלו אסור דמתקן.